

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU

**ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

**GMINY ŁAGÓW
W OBRĘBIE NIEDŹWIEDŹ**

gmina Łagów
powiat świebodziński
województwo lubuskie

Opracowanie:
dr inż. Jakub Kostecki

luty 2023 r.

Spis treści

1.	Informacje o projektowanym dokumencie	4
1.1.	Główne cele opracowania	4
1.2.	Powiązania opracowania z innymi dokumentami.....	5
1.3.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	7
1.4.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	7
1.5.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektowanego dokumentu na środowisko	8
1.6.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	8
2.	Stan środowiska w obszarze objętym projektowanym dokumentem	9
2.1.	Istniejący stan środowiska i potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	9
2.1.1.	Powietrze.....	9
2.1.2.	Wody powierzchniowe i podziemne	10
2.1.3.	Gleby i ukształtowanie powierzchni.....	11
2.1.4.	Klimat akustyczny	11
2.1.5.	Pole elektromagnetyczne	11
2.1.6.	Różnorodność biologiczna.....	12
2.1.7.	Obszary chronione.....	12
2.1.7.1.	Parki narodowe	12
2.1.7.2.	Rezerваты przyrody.....	12
2.1.7.3.	Parki krajobrazowe	12
2.1.7.4.	Obszary chronionego krajobrazu.....	12
2.1.7.5.	Obszary Natura 2000.....	13
2.1.7.6.	Pomniki przyrody.....	13
2.1.7.7.	Stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej	13
2.1.7.8.	Użytki ekologiczne	13
2.1.7.9.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	13
2.1.7.10.	Siedliska przyrodnicze	13
2.1.7.11.	Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów	14
2.1.7.12.	Korytarze ekologiczne	14
2.1.8.	Surowce mineralne.....	14
2.1.9.	Gospodarka wodno-ściekowa i odpadowa	14
2.2.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	15

2.3.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	15
2.4.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	15
2.5.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	16
2.6.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, skumulowane z innymi przypadkami urbanizacji w tym obszarze, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na poszczególne elementy środowiska	17
2.6.1.	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i siedliska przyrodnicze	17
2.6.2.	Oddziaływanie na ludzi.....	18
2.6.3.	Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	18
2.6.4.	Oddziaływanie na powietrze	18
2.6.5.	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	18
2.6.6.	Oddziaływanie na krajobraz	19
2.6.7.	Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	19
2.6.8.	Oddziaływanie na zabytki.....	19
2.6.9.	Oddziaływanie na dobra materialne	19
2.6.10.	Zależności pomiędzy elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy.....	19
3.	Przyjęte rozwiązania i proponowane rozwiązania alternatywne.....	20
3.1.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.....	20
3.2.	Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru (albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy).....	21
4.	Podsumowanie	21
5.	Oświadczenie.....	22

1. Informacje o projektowanym dokumencie

Opracowanie dotyczy prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów w obrębie Niedźwiedź, którego podstawą jest uchwała nr XLII.293.2022 Rady Gminy Łągów z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów.

Organem wykonawczym przedmiotowej uchwały jest Burmistrz Łągowa. Na zlecenie w/w organu, projekt zmiany Studium opracowało PRO-PLAN Pracownia Urbanistyczna Iwona Czaplińska.

1.1. Główne cele opracowania

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów w obrębie Niedźwiedź, opracowywano w oparciu o uchwałę nr XLII.293.2022 Rady Gminy Łągów z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów

Projekt opracowano w celu określenia przeznaczenia terenów i wyznaczenia linii rozgraniczających tereny o różnym predyspozycjach do zagospodarowania, oraz określenia kierunków ich potencjalnego wykorzystania. Głównym celem opracowania jest ustalenie oddziaływania skutków realizacji zapisów projektu na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, w tym:

- czystość powietrza atmosferycznego,
- gleby,
- wody powierzchniowe i gruntowe,
- poziom hałasu na przedmiotowym terenie i na obszarach przyległych,
- jakość powietrza atmosferycznego,
- stosunki wodne, w tym wody powierzchniowe i podziemne, z uwzględnieniem sposobu zagospodarowania wód opadowych oraz gromadzenia i odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych,
- obszary leśne,
- formy ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000,
- formy krajobrazowe,
- sposób wykorzystania terenu przez zwierzęta,
- skumulowane oddziaływanie proponowanego zagospodarowania terenu z innymi przypadkami urbanizacji w tym obszarze.

Biorąc pod uwagę proponowane rozwiązania przedstawione w projekcie zmiany Studium, w prognozie w szczególności uwzględniono i oceniono ich wpływ na ludzi oraz na poszczególne elementy środowiska. Przedstawiono informacje dotyczące:

- znaczących oddziaływań wynikających z realizacji zamierzeń przewidzianych w projekcie dokumentu planistycznego, na obszary i elementy chronione ustanowione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916, ze zmianami), szczególnie na obszar chronionego krajobrazu Puszcza nad Pliszką, a także na drożność korytarzy ekologicznych, także lokalnych;
- wpływu ustaleń dokumentu planistycznego na krajobraz, w tym krajobraz kulturowy, rozplanowanie przestrzenne miejscowości Niedźwiedź typowe dla okresu średniowiecznego (owalnica), osie widokowe, a także na ilość terenów otwartych;

- wpływu na zieleń śródpolną i tereny leśne znajdujące się w granicach obszaru objętego zmianą studium;
- wpływu ustaleń dokumentu planistycznego na gleby klasy I-III oraz możliwość dalszego prowadzenia na nich uprawy gruntów rolnych.
- Przeanalizowano zagrożenia planowanych rozwiązań dla wód podziemnych, w szczególności Głównych Zbiorników Wód Podziemnych zlokalizowanych na analizowanym terenie (uwzględniono nakazy, zakazy i ograniczenia związane z ochroną zasobów wody),
- Przeanalizowano zagrożenia dla wód powierzchniowych i gruntowych,
- Przeanalizowano zagrożenia dla ujęć i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem obszarów stref ochronnych tych ujęć oraz zbiorników wodnych, które mogą być wykorzystywane jako miejsca przeznaczone do kąpieli.
- Przeanalizowano narażenia na zanieczyszczenia powietrza, hałas i wibracje, w tym zapewnienie odpowiednich standardów jakości powietrza atmosferycznego, zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, zwłaszcza na terenach zabudowy mieszkaniowej/siedlisk ludzkich, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (jednostki oświatowe) oraz terenach rekreacyjno-wypoczynkowych, a także wskazano działania zaradcze mające na celu eliminację bądź minimalizację negatywnych skutków mogących wystąpić w związku z realizacją planowanych inwestycji wraz z analizą ich skuteczności i poprawności.

W prognozie uwzględniono ponadto skumulowane oddziaływanie przedmiotowego zagospodarowania terenu, a także wzięto pod uwagę informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych przyjętych już dokumentów powiązanych z dokumentem będącym przedmiotem postępowania.

1.2. Powiązania opracowania z innymi dokumentami

Podstawą sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów w obrębie Niedźwiedź, którego podstawą jest uchwała nr XLII.293.2022 Rady Gminy Łągów z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów.

Prognozę oddziaływania na środowisko skutków realizacji w/w opracowano zgodnie z zapisami aktualnie obowiązujących aktów prawnych, w tym:

- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków.
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. 2022 poz. 699).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1072).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2022 poz. 1029).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2022 poz. 916).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503),
- Ustawa z dnia 20 czerwca 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2556),

- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2625).
- Ustawa z dnia 03 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2409).
- Ustawa z dnia 28.09.1991 r. o lasach (tj. Dz.U. 2022 poz. 672),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (tj. Dz.U. 2019 poz. 2148),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tj. Dz.U. 2019 poz. 1311),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (tj. Dz.U. 2014 nr 0 poz. 1169),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. 2014 poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (tj. Dz.U.2002.155.1298),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (tj. Dz.U. 2016 poz. 1395).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839),

W opracowaniu wykorzystano ponadto:

- Uchwała nr XLII.293.2022 Rady Gminy Łagów z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łagów.
- Projekt Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łagów.
- Uchwała nr XXXIII/2012/02 Rady Gminy Łagów z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łagów.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łagów.
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030.
- Opracowanie Ekofizjograficzne Województwa Lubuskiego.
- Rejestr rezerwatów przyrody województwa lubuskiego, stan na 03.02.2023 r.
- Rejestr parków krajobrazowych województwa lubuskiego, stan na 27.07.2022 r.
- Rejestr obszarów chronionego krajobrazu, stan na 29.09.2022 r.
- Rejestr pomników przyrody województwa lubuskiego, stan na 03.02.2023 r.
- Rejestr stanowisk dokumentacyjnych województwa lubuskiego, stan na 25.01.2016 r.
- Rejestr użytków ekologicznych województwa lubuskiego, stan na 01.09.2022 r.
- Rejestr zespołów przyrodniczo-krajobrazowych województwa lubuskiego, stan na 1.09.2022r.

- mapy udostępnione przez zleceniodawcę,
- analizy stanu środowiska zawarte w opracowaniach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- dane z rejestru gruntów,
- decyzje w sprawie wpisania dóbr kultury do rejestru zabytków,
- dane z roczników statystycznych GUS,
- wizję terenu i wywiad środowiskowy.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Niniejsze opracowanie opiera się na metodach porównawczo-opisowych oraz analizie matrycowej. Dokonano w nim analizy oddziaływań na środowisko zapisów projektu zmiany Studium, zarówno w oparciu o dane literaturowe, jak i wizję lokalną.

W celu rzeczywistego określenia oddziaływania postanowień projektu zmiany Studium na środowisko, uzyskane dane poddano analizie w kontekście lokalnych uwarunkowań i specyfiki przyrodniczej analizowanego obszaru.

1.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ustalenia zapisów projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łagów, opracowywanego w oparciu o uchwałę nr XLII.293.2022 Rady Gminy Łagów z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łagów, zostaną poddane procedurze formalno-prawnej, polegającej - między innymi na konsultacjach społecznych, określonych w art. 17 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2022 poz. 503 z p. zm).

Monitoring zmian w środowisku po uchwaleniu zmiany Studium nie jest możliwy do przeprowadzenia. Dopiero przyjęcie miejscowego planu zagospodarowania dla danego obszaru pozwoli na dokonywanie zmian. W ramach monitoringu skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu wyróżnić można trzy okresy monitoringu: przed realizacją inwestycji (głównie monitoring przyrodniczy ptaków oraz płazów), w trakcie budowy (konieczne jest uwzględnienie terminów prac budowlanych w taki sposób, aby nie zachodziły na okresy lęgowe ptaków; prawidłowe użytkowanie sprzętów; wyizolowanie warstwy żyznej gleby – w razie konieczności oraz zabezpieczenie drzew – zarówno pni jak i nabiegów korzeniowych) oraz po zakończeniu budowy - w trakcie użytkowania obiektów (powierzchnia biologicznie czynna, nasadzenia zastępcze, poziom hałasu).

Po zaistnieniu zmian, skutki oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko analizowane będą przez organy administracji publicznej, z częstotliwością wynikającą z charakteru poszczególnych zadań inwestycyjnych.

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektowanego dokumentu na środowisko

Analizowany obszar znajduje się na terenie gminy Łągów. Gmina ta położona jest w środkowej części województwa lubuskiego. Najbliżej położona zachodnia granica Polski znajduje się w odległości ok. 50 km w linii prostej, a granica południowa w odległości ok. 150 km.

Z uwagi na znaczną odległość terenu opracowania od granic kraju oraz lokalny charakter projektowanych zmian nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

1.6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów w obrębie Niedźwiedź, którego podstawą jest uchwała nr XLII.293.2022 Rady Gminy Łągów z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łągów.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium opracowano w oparciu o obowiązujące akty prawne oraz uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w przedmiotowym opracowaniu, dokonanych m.in. z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (WZŚ.411.13.2023.JF), Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Świebodzinie (NZ.9011.1.2023).

Głębokość zalegania wód podziemnych kształtuje się na poziomie ok. 2-5 m p.p.t.

Obszar opracowania znajduje się pomiędzy dwoma jednolitymi częściami wód podziemnych – fragment w części północno-zachodnia przynależy do JCWPd 58 (PLGW600058), większa część – południowo-wschodnia JCWPd 68 (PLGW600068).

Obszar opracowania znajduje się w dwóch JCWP – północno-zachodni fragment znajduje się w JCWP RW60002317649 - Pliszka od źródeł do Konotopu (typ JCWP – 23 potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych), a pozostała część w JCWP RW60001715859 - Ołobok do Świebodki z jeziorem Niestysz i Wilkowskim (typ JCWP – 17 potok nizinny piaszczysty). RW60002317649 charakteryzuje się dobrym potencjałem ekologicznym, stan chemiczny - poniżej dobrego; ogólny stan wód określono jako zły. Występują tu zanieczyszczenia organiczne o charakterze antropogenicznym – zarówno organicznych jak i nieorganicznych (difenyletery bromowane, fluoranten, związki ołowiu i rtęci, benzo(a)piren, heptachlor). Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych nie jest zagrożone. Dla obszaru wyznaczono derogacje wynikające z braku możliwości technicznych (przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r.). RW60001715859 charakteryzuje się złym stanem wód (umiarkowany potencjał ekologiczny). Nie stwierdzono zanieczyszczeń organicznych o charakterze antropogenicznym. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych nie jest zagrożone. Dla obszaru nie wyznaczono derogacji.

Analizowany obszar jest w większości płaski. Występują tu głównie utwory gliniaste (gliny zwałowe, ich zwietrzliny) przewartswione utworami piaszczystymi (piaski i żwiry lodowcowe i sandrowe). Przepuszczalność gruntów jest w większości słaba (utwory gliniaste), lokalnie – dobra (piaski).

Przeprowadzona analiza stanu środowiska w obszarze objętym zmianami wykazała, że projektowany sposób wykorzystania środowiska nie będzie oddziaływał negatywnie w sposób znaczny na abiotyczne i biotyczne komponenty środowiska.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie koliduje z celami ochrony środowiska, ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Obszar objęty opracowaniem nie znajduje się w obrębie sieci Natura2000; teren opracowania znajduje się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Puszcza nad Pliszką (północno-zachodni i południowo-zachodni fragment terenu) oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru chronionego krajobrazu Rynna Paklicy i Ołoboku (od strony wschodniej i południowej). Teren znajduje się w obrębie obszaru węzłowego o randze międzynarodowej Puszcza Lubuska GKZ-1.

W obrębie opracowania znajdują się złoża piasków i żwirów Niedźwiedź I-V (Midas 12070, 14912, 15005, 15006, 15007, 15008). Teren znajduje się w zasięgu obszaru przetargowego dla węglowodorów Cybinka-Torzym.

Mając na uwadze poszczególne uwarunkowania środowiskowe, w tym: czystość powietrza atmosferycznego, glebę, wody powierzchniowe i podziemne oraz poziom hałasu, można uznać, że w obszarze objętym zapisów projektu zmiany Studium nie wystąpią negatywne oddziaływania na środowisko.

Podsumowując, kompleksowa analiza poszczególnych uwarunkowań środowiskowych pozwoliła na ocenę tego obszaru w następujący sposób:

- uwarunkowania przyrodnicze nie determinują realizacji projektowanego przedsięwzięcia,
- prawidłowe funkcjonowanie środowiska i zachowanie jego różnorodności przyrodniczej będzie zapewnione poprzez realizację założeń Studium zgodnie z zasadami ochrony środowiska jednak w zbadanym obszarze istnieje konieczność sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2. Stan środowiska w obszarze objętym projektowanym dokumentem

2.1. Istniejący stan środowiska i potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analizowany obszar obejmuje teren położony w gminie Łagów. Obszar opracowania znajduje się w zachodniej części kraju, w centralnej części województwa lubuskiego, w granicach powiatu świebodzińskiego.

Pod względem usytuowania fizyczno-geograficznego obszar opracowania należy do Prowincji Nizina Środkowoeuropejska (31), Podprowincja Pojezierza Południowobałtyckie (315), Makroregion Pojezierze Lubuskie (315.4), Mezo-region Pojezierze Łagowskie (315.42).

W podziale geobotanicznym teren objęty opracowaniem znajduje się w obszarze kontynentalnym.

2.1.1. Powietrze

Wg. danych WIOŚ w okresie letnim 2018 odchylenie temperatury od średniej z wielolecia (z lat 1971-2000) wyniosło na obszarze prawie całej Polski pomiędzy 2 a 3°C, natomiast na znacznej części woj. lubuskiego – między 3 a 4°C.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest w tym rejonie emisja niska.

Ze względu na ochronę zdrowia wskazano w strefie lubuskiej (obejmującej województwo lubuskie poza Zieloną Górą i Gorzowem Wielkopolskim) przekroczenie średniodobowe pyłu PM10 oraz średniorocznego poziomu pyłu PM2,5. Przekroczenia notowane były jednak na niewielkim

obszarze strefy (odpowiednio 0,1% i 0,04% przy populacji obszaru przekroczenia 32000 i 2400 mieszkańców).

Ze względu na ochronę roślin stwierdzono przekroczenie poziomu długoterminowego dla ozonu na całej powierzchni strefy lubuskiej.

Obszar opracowania położony jest na terenie rolniczym, w sąsiedztwie terenów leśnych, co przyczynia się na miejscowo lepszą jakość powietrza niż na terenach zurbanizowanych.

2.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Głębokość zalegania wód podziemnych kształtuje się na poziomie ok. 2-5 m p.p.t.

Obszar opracowania znajduje się pomiędzy dwoma jednolitymi częściami wód podziemnych – fragment w części północno-zachodnia przynależy do JCWPd 58 (PLGW600058), większa część – południowo-wschodnia JCWPd 68 (PLGW600068). Jakość wód podziemnych województwa lubuskiego jest oceniana w ramach państwowego monitoringu prowadzonego dla całego kraju przez Państwowy Instytut Geologiczny. Dla terenu objętego opracowaniem jakość wody sklasyfikowano jako niezagrażone osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego.

W przypadku PLGW600058 stan chemiczny i ilościowy określono jako dobry dla obu JCWPd. Główne użytkowanie obszaru - rolniczo-leśne. Pod względem klas jakości wody zbiornika (za rok 2016) sklasyfikowano następująco: klasa jakości wskaźników fizyczno-chemicznych: III; Klasa jakości według wskaźników organicznych – I; końcowa klasa jakości: II (tylko O₂ w III klasie jakości - pomiar w zróżnicowanych warunkach środowiskowych). PLGW600058 charakteryzuje się występowaniem 6 poziomów wodonośnych: 4 w piętrze czwartorzędu oraz jednego w poziomie neogenu i jednego w poziomie paleogenu. Zwierciadło poziomu przypowierzchniowego ma charakter swobodny, częściowo napięty. Głębokość występowania pierwszej warstwy wodonośnej wynosi: 0,5-40 m. Zasilanie poziomów zachodzi na drodze infiltracji opadów lub przesączania się wód z nadległych poziomów. Wielkość tego zasilania jest zmienna.

Dla PLGW600068 stan chemiczny i ilościowy określono jako dobry dla obu JCWPd. Główne użytkowanie obszaru - rolniczo-leśne. Pod względem klas jakości wody zbiornika (za rok 2016) sklasyfikowano następująco: klasa jakości wskaźników fizyczno-chemicznych: IV(III) - tylko Fe (geogeniczne pochodzenie wskaźnika) w IV klasie jakości, głębokość otworu 68 m, poziom izolowany; Klasa jakości według wskaźników organicznych – I; końcowa klasa jakości: II(II) (tylko O₂ w III klasie jakości - pomiar w zróżnicowanych warunkach środowiskowych). PLGW600068 posiada dwa poziomy wodonośne – czwartorzęd i neogen - miocen. Zwierciadło poziomu przypowierzchniowego ma charakter swobodny, głębszego - napięty. Głębokość występowania pierwszej warstwy wodonośnej wynosi: 0-120 m. Zasilanie poziomów zachodzi głównie poprzez infiltrację wód opadowych zarówno do warstw pozbawionych izolacji jak i przesączanie przez utwory słabo przepuszczalne. Jako źródła antropopresji wymienia się lokalne leje depresji związane z poborem wód podziemnych.

Teren opracowania nie zalega na żadnym z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, znajduje się jednak pomiędzy dwoma z nich: GZWP 144 Wielkopolska Dolina Kopalna oraz GZWP 148 Sandr Rzeki Pliszki.

Z uwagi na przynależność do JCW powierzchniowych obszar objęty analizą znajduje się w dwóch JCWP – północno-zachodni fragment znajduje się w JCWP RW60002317649 - Pliszka od źródeł do Konotopu (typ JCWP – 23 potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych), a pozostała część w JCWP RW60001715859 - Ołobok do Świebodki z jeziorem Niesłysz i Wilkowskim (typ JCWP – 17 potok nizinny piaszczysty).

RW60002317649 Pliszka od źródeł do Konotopu charakteryzuje się dobrym potencjałem ekologicznym. Stan chemiczny - poniżej dobrego; ogólny stan wód określono jako zły. Występują tu zanieczyszczenia organiczne o charakterze antropogenicznym – zarówno organicznych jak i nieorganicznych (difenyloetery bromowane, fluoranten, związki ołowiu i rtęci, benzo(a)piren, heptachlor). Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych nie jest zagrożone. Dla obszaru wyznaczono derogacje wynikające z braku możliwości technicznych (przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r.).

RW60001715859 Ołobok do Świebodka z jeziorem Niestysz i Wilkowskim charakteryzuje się złym stanem wód (umiarkowany potencjał ekologiczny). Nie stwierdzono zanieczyszczeń organicznych o charakterze antropogenicznym. Ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych nie jest zagrożone. Dla obszaru nie wyznaczono derogacji.

W południowo-wschodniej części terenu znajduje się niewielki staw (~ 50 a).

Teren opracowania nie jest objęty zagrożeniem powodziowym w warunkach normalnych.

2.1.3. Gleby i ukształtowanie powierzchni

Analizowany obszar jest zróżnicowany hipsometrycznie z deniwelacją dochodzącą do 13 m i spadkiem w kierunku południowym. Występują tu głównie utwory gliniaste (gliny zwałowe, ich zwierzeliny) przewartswione utworami piaszczystymi (piaski i żwiry lodowcowe i sandrowe). Przepuszczalność gruntów jest w większości słaba (utwory gliniaste), lokalnie – dobra (piaski).

Gleby występujące na obszarze objętym opracowaniem nie są zdegradowane, nie zawierają również ponadnormatywnej ilości metali ciężkich. Nie stwierdzono, aby analizowane obszary były zagrożone ruchami masowymi ziemi.

2.1.4. Klimat akustyczny

Z uwagi na lokalizację obszarów objętych opracowaniem klimat akustyczny jest unormowany. Obszar nie jest położony przy ruchliwych ciągach komunikacyjnych (kołowych ani kolejowych); w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się droga gminna. W pobliżu nie znajdują się żadne zakłady przemysłowe ani hale magazynowe. W miejscowości działa zakład usług leśnych oraz zakład ślusarsko-spawalniczy.

2.1.5. Pole elektromagnetyczne

Zakres i sposób prowadzenia monitoringu promieniowania elektromagnetycznego określony jest rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645 z 2007 r.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz (dla miejsc dostępnych dla ludności) nie powinny przekraczać 7 V/m.

Najbliżej zlokalizowany punkt pomiaru pola elektromagnetycznego dla terenu objętego opracowaniem znajduje się w Jemiołowie w rejonie drogi gminnej nr 1235F (E15° 16' 41" N52° 20' 55"). Składowa elektryczna wynosi za rok 2018 1,9 V/m.

Innym źródłem występowania pól elektromagnetycznych na terenie gminy są stacje transformatorowe i linie przesyłowe. Na obszarze gminy Łągów objętym zmianą studium znajduje się fragment elektroenergetycznej linii przesyłowej o napięciu 220 kV relacji Gorzów-Leśniów.

2.1.6. Różnorodność biologiczna

Wokół obszaru dominują produkcyjne bory sosnowe (młodnik – 104 lata). W centralnej części północno-zachodniego fragmentu znajduje się wydzielenie przynależne do RDLP, zbudowane z dębów i brzoź w wieku 18 lat oraz sosny w wieku 98 lat.

Obszar objęty opracowaniem stanowi otwarty teren rolny, który może być wykorzystywany jako szlak migracyjny zwierząt. Jednak z uwagi na położenie spotkać tu można głównie mniejsze ssaki, ptaki i owady.

2.1.7. Obszary chronione

Na terenie gminy występują obszary objęte ochroną prawną. Obszar opracowania znajduje się w granicach obszarów zestawionych w tab. 1.

Tabela 1. Odległość do najbliższych form ochrony przyrody

Nazwa obiektu	Odległość od obszaru, km
Rezerwat przyrody Mechowisko Kosobudki	8,00
Gryżyński Park Krajobrazowy - otulina	1,10
Gryżyński Park Krajobrazowy	2,86
OChK Puszcza nad Pliszką	w obszarze
OChK Rynna Paklicy i Ołoboku	w sąsiedztwie
Natura2000 SOO Dębowe Aleje w Gryżynie i Zawiszach PLH080035	2,87
Natura2000 OSO Dolina Środkowej Odry PLB080004	14,6
Pomnik przyrody Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	2,76

2.1.7.1. Parki narodowe

Teren opracowania nie znajduje się w obrębie żadnego z ustanowionych w Polsce parków narodowych.

2.1.7.2. Rezerваты przyrody

Teren opracowania nie znajduje się w obrębie żadnego rezerwatu przyrody.

2.1.7.3. Parki krajobrazowe

Teren opracowania nie znajduje się w obrębie żadnego Parku Krajobrazowego. Najbliżej położony znajduje się w odległości ok. 2,9 km (otulina 1,1 km).

2.1.7.4. Obszary chronionego krajobrazu

Teren opracowania znajduje się w obrębie obszaru chronionego krajobrazu Puszcza nad Pliszką (północno-zachodni i południowo-zachodni fragment terenu) oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru chronionego krajobrazu Rynna Paklicy i Ołoboku (od strony wschodniej i południowej).

Obszar chronionego krajobrazu Puszcza nad Pliszką został ustanowiony w 2003 roku; zajmuje 29232ha (gminy Bytnica, Maszewo, Łągów, Skąpe, Cybinka i Torzym). Na terenie obszaru prowadzona jest czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu krajobrazu kompleksu leśnego oraz dolin rzecznych. Na terenie Obszaru obowiązują zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Obszar chronionego krajobrazu Rynna Paklicy i Ołoboku został ustanowiony w 2003 roku; zajmuje 20 098,63 ha (gminy Międzyrzecz, Świebodzin i Czerwieńsk). Na terenie obszaru prowadzona jest czynna ochrona ekosystemów Obszaru, realizowana w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej, polega na zachowaniu korytarza ekologicznego oraz leśno-polno-jeziornej mozaiki krajobrazowej. Na terenie Obszaru obowiązują zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

2.1.7.5. Obszary Natura 2000

Na terenie opracowania nie występują obszary przynależące do sieci Natura 2000.

2.1.7.6. Pomniki przyrody

Na terenie opracowania nie występują pomniki przyrody. Najbliżej położone pomniki to Dąb szypułkowy - *Quercus robur*, która znajduje się w odległości ok. 2,76 km od obszaru objętego opracowaniem.

2.1.7.7. Stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej

Na terenie opracowania nie występują stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej.

2.1.7.8. Użytki ekologiczne

Na terenie opracowania nie występują użytki ekologiczne.

2.1.7.9. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Na terenie opracowania nie występują zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

2.1.7.10. Siedliska przyrodnicze

Na terenie opracowania nie występują cenne przyrodniczo siedliska przyrodnicze.

2.1.7.11. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Na terenie opracowania nie stwierdzono gatunków roślin, zwierząt jak i grzybów wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

2.1.7.12. Korytarze ekologiczne

Teren objęty opracowaniem znajduje się w obrębie obszaru węzłowego o randze międzynarodowej Puszcza Lubuska GKZ-1.

2.1.8. Surowce mineralne

W obrębie opracowania znajdują się złoża piasków i żwirów: Niedźwiedź I, Niedźwiedź II, Niedźwiedź III, Niedźwiedź IV, Niedźwiedź V (odpowiednio Midas 12070, 14912, 15005, 15006, 15007, 15008).

- złoża kruszywa naturalnego „Niedźwiedź” – dokumentacja geologiczna zatwierdzona decyzją znak: DW.III.7514-10/08 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 16 marca 2009 r.,
- złoża kruszywa naturalnego „Niedźwiedź I” – dokumentacja geologiczna zatwierdzona decyzją znak: DW.III.7514-30/10 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 22 marca 2011 r.,
- złoża kruszywa naturalnego „Niedźwiedź II” – dokumentacja geologiczna zatwierdzona decyzją znak: DW.III.7514-31/10 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 15 kwietnia 2011 r.,
- złoża kruszywa naturalnego „Niedźwiedź III” – dokumentacja geologiczna zatwierdzona decyzją znak: DW.III.7514-32/10 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 15 kwietnia 2011 r.,
- złoża kruszywa naturalnego „Niedźwiedź IV” – dokumentacja geologiczna zatwierdzona decyzją znak: DW.III.7514-33/10 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 15 kwietnia 2011 r.,
- złoża kruszywa naturalnego „Niedźwiedź V” – dokumentacja geologiczna zatwierdzona decyzją znak: DW.III.7514-34/10 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 15 kwietnia 2011 r.,

Teren znajduje się w zasięgu obszaru przetargowego dla węglowodorów Cybinka-Torzym.

2.1.9. Gospodarka wodno-ściekowa i odpadowa

Za gospodarkę komunalną na terenie gminy odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gronowie. Na terenie gminy znajduje się kilka ujęć wód, w tym w miejscowościach: Gronów, Wielopole, Czyste, Łągów, Żelechów, Jemiołów, Toporów, Niedźwiedź i Sieniawa. Ścieki z terenu gminy oczyszczane są w oczyszczalni ścieków w Gronowie. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Łągowa km 4+152. Projektowa średnia dobowa przepustowość oczyszczalni ścieków 900m/d (RLM 9042). Na terenie aglomeracji Łągów siecią kanalizacyjną obsługiwane są 2 zakłady przemysłowe.

Zcentralizowaną gospodarką odpadową objęte są nieruchomości zamieszkałe (usługi świadczy Przedsiębiorstwo Produkcyjno- Handlowe „Niewiadomski” Władysław Niewiadomski z Międzyrzecza). Odbiór odpadów z nieruchomości niezamieszkałych odbywa się na podstawie indywidualnie zawieranych umów z podmiotami świadczącymi usługi wywozu nieruchomości. Odpady komunalne z terenu Gminy Łągów odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łągów prowadzona jest zbiórka

następujących frakcji odpadów: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory inne niż przemysłowe i samochodowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone, papier i tektura, szkło, odpady z metali i tworzyw sztucznych.

Na terenie Gminy Łągów nie ma punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) – mieszkańcy we własnym zakresie mogą dostarczać odpady do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów z siedzibą w Długoszyn 80, 69-200 Sulęcín, z którym Gmina Łągów posiada umowę na prowadzenie i obsługę punktu.

2.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarach sąsiadujących z terenem opracowania nie odbiega od stanu przedmiotowych obszarów, przedstawionych w punkcie 2.1.

2.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze objętym opracowaniem nie stwierdzono występowania zjawisk patologicznych i uciążliwych dla środowiska przyrodniczego w odniesieniu do obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w tym:

- parków narodowych,
- rezerwatów przyrody,
- parków krajobrazowych,
- obszarów chronionego krajobrazu,
- obszarów Natura 2000,
- pomników przyrody,
- stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej,
- użytków ekologicznych,
- zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.

2.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Realizacja ustaleń zapisów projektu zmiany Studium nie koliduje z celami ochrony środowiska, ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, bowiem żadna z form ochrony przyrody ustanowionych na w/w szczeblach nie znajduje się w obrębie analizowanego obszaru, ani też w odległości, która mogłaby powodować ewentualne negatywne skutki na stan i ochronę środowiska przyrodniczego.

Projekt zmiany Studium w formie proponowanej przez wnioskodawcę nie przyczyni się do wzrostu oddziaływania na gatunki objęte ochroną, a wymienione w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1098 z p. zm.), jak również gatunki dziko występujących roślin, gatunki dziko występujących grzybów ani gatunki dziko występujących zwierząt.

2.5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Europejska sieć ochrony przyrody Natura 2000 ma na celu ochronę:

- ekosystemów – poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych,
- gatunków roślin,
- gatunków zwierząt (szczególnie ptaków).

Na terenie objętym zakresem projektu zmian Studium stwierdzono 2 obszary objęte ochroną prawną: obszar chronionego krajobrazu Puszcza nad Pliszką i obszar chronionego krajobrazu Rynna Paklicy i Ołoboku. Teren nie znajduje się w obrębie sieci Natura2000.

Zbiorcze zestawienie potencjalnych oddziaływań projektowanego zagospodarowania na sąsiednie obszary sieci Natura 2000 zestawiono w tabeli 2.

W wyniku analizy stwierdzono, że realizacja założeń projektu zmiany Studium nie będzie miała negatywnego wpływu na szlaki migracji zwierząt. Konieczne jest jednak sporządzenia dla tego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w którym w sposób szczegółowy wskaże się konkretne zapisy dotyczące ochrony przyrody.

Tab. 2. Zestawienie oddziaływań środowiskowych projektowanych zmian Studium na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000

ELEMENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE ODDZIAŁYWANIEM	RODZAJ ODDZIAŁYWANIA											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	Skumulowane z urbanizacją	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
Siedliska przyrodnicze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gatunki roślin	0	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+
Gatunki zwierząt	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+

Skala oddziaływań: 0 – oddziaływanie nie występuje, + – oddziaływanie występuje

2.6. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, skumulowane z innymi przypadkami urbanizacji w tym obszarze, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na poszczególne elementy środowiska

Zestawienia prognoz oddziaływań środowiskowych dla projektu zmiany zawiera tab. 3.

Tabela 3. Zestawienie oddziaływań środowiskowych dla obszaru objętego Prognozą

ELEMENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE ODDZIAŁYWANIEM	RODZAJ ODDZIAŁYWANIA											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	Skumulowane z urbanizacją	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta i siedliska przyrodnicze	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0	0	+
Ludzie	+	+	0	0	+	0	0	+	+	0	+	0
Woda powierzchniowe i podziemne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Powietrze	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+	0
Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+	0
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+
Klimat	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0
Zasoby naturalne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dobra materialne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zależności pomiędzy w/w	+	+	0	0	+	0	0	+	+	0	+	0

Skala oddziaływań: 0 – oddziaływanie nie występuje, + – oddziaływanie występuje

2.6.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i siedliska przyrodnicze

Z uwagi na fakt lokalizacji, sposobu zagospodarowania aktualnego i projektowanego należy stwierdzić, że realizacja inwestycji w formie zaproponowanej w projekcie zmiany Studium nie wpłynie w sposób znaczny na bioróżnorodność obszaru. Obecnie teren jest w znacznej części wykorzystywany jako rolnicza przestrzeń produkcyjna, położona pomiędzy terenami leśnymi. Obszar zabudowania będzie oddalony od konturu lasu, co pozostawi strefy ekotonowe, cenne przyrodniczo. Na terenie objętym analiza znajduje się niewielki zbiornik wodny, do którego dostęp pozostanie otwarty.

Teren opracowania jest terenem otwartym. Nie przynależy do sieci Natura2000, stanowi jednak część korytarza ekologicznego i obszaru chronionego krajobrazu.

Potencjalne większe oddziaływanie będzie ograniczone do etapu budowy, podczas którego może wystąpić podwyższona emisja hałasu oraz ubicie gleby. W przypadku realizacji inwestycji w okresie wiosennej lub jesiennej migracji herpetofauny może nastąpić większa śmiertelność tych organizmów. Dojść może również do płoszenia zwierząt wywołane hałasem oraz pracą ludzi i maszyn budowlanych.

Reasumując, realizacja założeń zmiany Studium może spowodować zmianę proporcji terenu otwartego na częściowo niedostępny.

2.6.2. Oddziaływanie na ludzi

Z uwagi na lokalizację inwestycji i zdefiniowane funkcje terenów, zapisy zaproponowane w zmianie Studium będą miały korzystny wpływ na życie i zdrowie ludzi. Zapisy te umożliwiają pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna), przyczyniają się więc pośrednio do poprawy jakości powietrza i klimatu. Powierzchnia ziemi nie zostanie zabudowana (panele montowane są na stelażach), pozostając biologicznie czynną, co umożliwi (w sposób ograniczony) kontynuowanie gospodarki rolnej (agrofotowoltaika).

Wskazano konieczność wyposażenia paneli w powłoki anty-refleksowe, co znacząco niweluje ich oddziaływanie.

2.6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na fakt lokalizacji, sposobu aktualnego zagospodarowania i przeznaczenia i projektowanego należy stwierdzić, że realizacja inwestycji w formie zaproponowanej w projekcie zmiany Studium zasadniczo nie wpłynie na pogorszenie stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Nie prognozuje się negatywnego wpływu projektowanych zmian zarówno na wody powierzchniowe jak i podziemne. Obszar objęty analizą charakteryzuje się wysokim poziomem wód, jest również położony przy Odrze, co w sytuacji przerwania wałów powodziowych spowoduje jego zalanie. Brak jest jednak w projekcie zmiany Studium informacji dotyczących wód powierzchniowych/podziemnych, które powinny znaleźć się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

2.6.4. Oddziaływanie na powietrze

Należy przyjąć, że realizacja projektowanych zapisów nie spowoduje pogorszenia klimatu w ujęciu lokalnym i globalnym. Co więcej, umożliwienie realizacji przedsięwzięcia, w którym wykorzystywane jest odnawialne źródło energii (OZE), przyczynia się do poprawy czystości powietrza, a tym samym poprawy jakości klimatu, jak również przyczynia się do ograniczenia zużycia energii konwencjonalnej, wzrostu efektywności użytkowania energii, a w konsekwencji do ograniczenia negatywnego oddziaływania sektora energetyki na środowisko i realizacji zasad zrównoważonego rozwoju.

Projektowane zmiany nie przyczynią się również do zakłócenia klimatu akustycznego (poza czasem budowy).

2.6.5. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Realizacja inwestycji przyczyni się do zajęcia powierzchni ziemi zabudową konstrukcji stelaży, pozostawiając większą część powierzchni biologicznie czynną. W projekcie zmiany studium nie określono współczynników zabudowy, który powinien znaleźć się w zapisach sporządzonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

2.6.6. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacji zapisów zmiany Studium spowoduje zmianę terenu o charakterze rolniczym na teren zagospodarowany w większości pod farmę fotowoltaiczną. Obszar przewidziane pod te konkretne rozwiązania otoczony jest terenami o zróżnicowanym charakterze, częściowo utrzymując dotychczasowy sposób użytkowania (tereny leśne i rolne), wykorzystując jednak dostęp do obszarów niezabudowanych o odpowiednim nasłonecznieniu.

Farma będzie wyniesiona nieznacznie nad teren na stelażu, nie powoduje zaburzenia krajobrazu i nie stanowi dominanty. Z dalszej perspektywy farma jest widoczna jako cienka niebiesko – szara linia w linii horyzontu, a panele powinny być wyposażone w powłokę antyrefleksyjną.

Zasięg projektowanych zapisów będzie ograniczony lokalnie i nie spowoduje również zmian powodujących spadek walorów krajobrazowych tego obszaru.

2.6.7. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W obrębie opracowania znajdują się złoża piasków i żwirów Niedźwiedź I, Niedźwiedź II, Niedźwiedź III, Niedźwiedź IV, Niedźwiedź V. Na terenach występowania udokumentowanych złóż surowców naturalnych (kruszyw) nie mogą być lokalizowane obiekty trwałe, w tym także liniowe bez zgody organu koncesyjnego. Inwestycja powinna być zrealizowana w sposób nie ograniczający w przyszłości możliwości eksploatacji kopaliny. W związku z powyższym w projekcie zmiany studium wskazano wykorzystanie tych terenów pod farmę fotowoltaiczną wraz infrastrukturą oraz magazyny energii jako okresowe. Da to możliwość w przyszłości na eksploatację przedmiotowych złóż. Zgodnie z zapisami urzędnika wymagające fundamentowania muszą być lokalizowane poza udokumentowanym złożem lub w nakładzie w sposób nie naruszający złóż.

Z uwagi na charakter przedmiotowej inwestycji zapisanej w projekcie zmiany studium nie prognozuje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na zasoby naturalne.

2.6.8. Oddziaływanie na zabytki

Teren objęty zmianą studium nie jest położony w obszarze objętym ochroną konserwatorską, jednak montaż paneli nie spowoduje w sposób znaczny naruszenia wartości krajobrazu kulturowego. Nastąpi co prawda zakłócenie obecnie dominującej funkcji rolniczej, jednak nie będzie to zmiana nieodwracalna – panele montowane są na stelażach o zróżnicowanej wysokości, nietrwale zamocowanych w gruncie. Dodatkowo nie są one wyniesione nad teren w sposób uniemożliwiający dostrzeżenie panoramy wsi wraz z jej dominantą - wieżą kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Niedźwiedzia, który został wpisany do rejestru zabytków pod nr L446/A.

Na terenie objętym opracowaniem zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne Błonie I (AZP 55-12/2), które powinno być objęte ochroną.

2.6.9. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja zapisów projektu zmiany Studium nie wpłynie negatywnie na dobra materialne.

2.6.10. Zależności pomiędzy elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy

Stwierdzono występowanie zależności pomiędzy w/w elementami środowiska. Ma to związek z długotrwałym użytkowaniem terenu i dotyczy pozytywnych zmian w środowisku. Nie stwierdzono, aby projektowane zagospodarowanie terenu w tym postępująca urbanizacja i wzrostu uprzemysłowienia na przedmiotowym terenie i na obszarach przyległych wpływała negatywnie na którykolwiek z elementów środowiska tzw. by wykazywała oddziaływanie skumulowane.

3. Przyjęte rozwiązania i proponowane rozwiązania alternatywne

3.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Głównym celem zmiany zagospodarowania przestrzennego terenu objętego projektem zmiany Studium w obrębie Niedźwiedź jest możliwość ich wykorzystania na cele urządzeń elektroenergetyki instalacji OZE w szczególności ogniw fotowoltaicznych. Aktualnie teren ten może być wykorzystywany jako obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wyłączone z zabudowy.

W projekcie zmiany studium wprowadzono zmiany porządkowe oraz zapis dotyczący obszarów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię odnawialną. Wskazano, że dla terenów oznaczonych na rysunku zmiany studium (2023) w obrębie Niedźwiedź – wskazano tereny rozmieszczenia urządzeń elektroenergetyki instalacji OZE w szczególności ogniw fotowoltaicznych i innych oraz magazynów energii i wodoru, ze strefami ochronnymi o mocy przekraczającej 500 kW, które są tożsame, ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, na których dopuszcza się uprawy rolno – ogrodnicze i rolne. Ustalono **funkcję podstawową**: tereny rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 kW z dopuszczeniem rolnego użytkowania terenów, oraz **funkcję uzupełniającą**: tereny zabudowy usługowej i magazynowej towarzyszącej funkcji podstawowej terenu, zieleń urządzona i nieurządzona, wody śródlądowe, w tym zbiorniki małej retencji, drogi dojazdowe oraz wewnętrzne, ciągi pieszo-jezdne i piesze, ścieżki i trasy rowerowe, parkingi, urządzenia infrastruktury technicznej, w tym maszty infrastrukturalne.

Dopuszczono:

- lokalizację urządzeń fotowoltaicznych o mocy powyżej 1000 kW na gruntach rolnych stanowiących użytki rolne klas R: IV, V, VI, VIz; Ł: IV, V, VI; Ps: IV, V, VI i nieużytki;
- lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii innych niż wolnostojące;
- lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu;
- budowę sieci elektroenergetycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia – pod warunkiem lokalizacji pasów technicznych wzdłuż odcinka linii w granicach danej jednostki planistycznej;
- budowę głównych punktów zasilania, głównych punktów odbioru, stacji transformatorowych, magazynów energii.

Zakazano lokalizowania zabudowy mieszkaniowej, za wyjątkiem zabudowy na potrzeby zarządców i obsługi farm fotowoltaicznych. Dopuszczono przeznaczenie terenów z jednostki planistycznej w całości pod jedną z wybranych funkcji podstawowych i konieczność stosowania powłok anty-refleksowych.

Dla terenu wskazano obowiązek zachowania minimalnych odległości instalacji OZE o mocy powyżej 500 kW od dróg powiatowych: 10 m; granicę strefy ochronnej obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii tożsamą z liniami rozgraniczającymi jednostki planistycznej.

W przypadku realizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na złożu kopaliny wszystkie elementy tych urządzeń muszą być wykonane jako tymczasowe, montażu wszelkich urządzeń należy dokonywać w nakładzie w sposób nie ingerujący w chronione złożo.

Z punktu widzenia rozwoju gminy wprowadzane zmiany są korzystne, zarówno pod względem poprawy jakości środowiska i rozwoju, jak również spełnieniu zobowiązań wynikających z dyrektyw unijnych i innych zobowiązań.

Realizacja ustaleń zapisów projektu zmiany Studium nastąpi w zgodzie z wymogami ochrony środowiska. Zapewni jednocześnie właściwy rozwój nadrzędnego elementu środowiska, jakim jest Człowiek.

Z przedstawionego opracowania wynika, że:

- analizowany obszar jest przydatny dla rozwoju funkcji użytkowych przewidzianych w projekcie zmiany Studium,
- w zbadanym obszarze nie występują ograniczenia wynikające z ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska,
- w zbadanym obszarze nie ma konieczności stosowania ograniczeń wynikających z ochrony zasobów środowiska, która została zagwarantowana w zapisach projektu zmiany Studium.

Stan środowiska na analizowanym obszarze nie wykazuje zanieczyszczeń powietrza, wód, gleb i gruntów, emisji hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Rozważając całokształt uwarunkowań przyrodniczych można stwierdzić brak przeciwwskazań do uchwalenia projektowanej zmiany Studium.

3.2. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru (albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy)

Proponowane zapisy zmiany Studium wydają się być prawidłowym rozwiązaniem sposobu zagospodarowania przedmiotowego obszaru. Wynika to głównie z charakteru obszaru oraz możliwości rozwoju dla gminy, w tym produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Pod względem oddziaływania na środowiska zaproponowany sposób zagospodarowania wydaje się być korzystny, jest ponadto uzasadniony pod względem ekonomicznym i praktycznym. Proponowane zmiany są ponadto odpowiedzią na złożony wniosek.

Biorąc pod uwagę całokształt uwarunkowań, przyjęcie proponowanych zapisów zmian Studium uważa się za najlepsze rozwiązanie z punktu widzenia lokalizacji obszaru, ekologii i rozwoju gospodarczego, w związku z tym, nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych dla tego dokumentu.

W opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano aktualnie obowiązujące ustawy i rozporządzenia, dostępną literaturę z tego zakresu, materiały o stanie środowiska, wywiad lokalny, a także - wiedzę i doświadczenie autorów opracowania. Przy wykonywaniu pracy nie napotkano na zasadnicze trudności uniemożliwiające jej wykonanie.

4. Podsumowanie

W świetle przeprowadzonej analizy nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji projektu zmiany Studium. Projektowane zapisy dają możliwość odmiennego niż tradycyjne użytkowania przestrzeni. Wskazano, że właściwym kierunkiem rozwoju

będzie zrównoważony (proekologiczny) rozwój, polegający na racjonalnym gospodarowaniu zasobami przyrody, w tym produkcję energii ze źródeł odnawialnych.

Należy zauważyć, że aktualne przeznaczenie poszczególnych terenów w obowiązującym studium nie odpowiada obecnym potrzebom, a proponowane zmiany są naturalną kontynuacją działalności osadniczej na tych terenach.

Należy zwrócić uwagę, że wszystkie prowadzone działania powinny odbywać się z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami i należytą kontrolą (zarówno środowiskową jak i budowlaną) oraz (w razie konieczności) szczegółowymi badaniami środowiska, co przyczyni się do minimalizowania zagrożenia i wystąpienia niepożądanych dla środowiska przyrodniczego skutków.

5. Oświadczenie

Oświadczam, że ukończyłem (w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym) jednolite studia magisterskie, na kierunku inżynieria środowiska (obszar wiedzy: obszar nauk technicznych, dziedzina nauki: dziedzina nauk technicznych, dyscyplina naukowa: inżynieria środowiska) oraz studia doktoranckie na kierunku inżynieria środowiska (obszar wiedzy: obszar nauk technicznych, dziedzina nauki: dziedzina nauk technicznych, dyscyplina naukowa: inżynieria środowiska).

Stopień doktora nauk technicznych uzyskałem w dyscyplinie inżynieria środowiska, w specjalności rekultywacja terenów przemysłowych, miejskich i komunikacyjnych, analiza ryzyka środowiskowego.

Data uzyskania stopnia: 05/12/2012.

Dodatkowo posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko, oraz brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

dr inż. Jakub Kostek